

61997C0181

Forslag til afgørelse fra generaladvokat Ruiz-Jarabo Colomer fremsat den 30. april 1998. - A.J. van der Kooy mod Staatssecretaris van Financiën. - Anmodning om præjudiciel afgørelse: Hoge Raad - Nederlandene. - EF-traktatens fjerde del - EF-traktatens artikel 227 - Artikel 7, stk. 1, litra a) i det sjette direktiv 77/388/EØF - Goder, som er i fri omsætning i de oversøiske lande og territorier. - Sag C-181/97.

Samling af Afgørelser 1999 side I-00483

Generaladvokatens forslag til afgørelse

1 Det spoergsmaal, som Nederlandenes Hoge Raad har stillet Domstolen, om ankomst til en medlemsstat af et skib, som befandt sig i fri omsaetning i et af de oversøiske lande og territorier (herefter »OLT«) i princippet er paalagt merværdiafgift (herefter »moms«).

2 Dette præjudicielle spoergsmaal er blevet rejst under den sag, som ejeren af det paagaeldende skib har anlagt til prøvelse af det paalaeg om betaling af moms, som Nederlandenes afgiftsmyndigheder rettede til ham ved indførslen af dette skib fra De Nederlandske Antiller.

De faktiske omstændigheder, retsforhandlingerne i hovedsagen og det præjudicielle spoergsmaal

3 De faktiske omstændigheder, som har givet anledning til tvisten i hovedsagen, beskrives i forelæggelsesdommen saaledes:

- Motorskibet »Joshua«, en fiskerkutter bygget i Haarlem i 1964, blev i 1984 solgt til Caribbean Chartering & Sales Ltd, Nassau (Bahamas). Ved denne lejlighed blev det bragt uden for Det Europæiske Fællesskabs toldomraade. I 1985 og 1986 blev det ombygget til et krydstogtsfartøj i Nederlandene.

- Den 22. april 1993 blev det solgt til J. van der Kooy, som er sagsoeger i hovedsagen, og som er bosat i Nederlandene, samt til J. Wielinga, som er bosat i Curaçao. Fra den 15. maj 1993 har dette skib, som fører britisk flag, ligget fortoejet i Scheveningen havn, hvor embedsmaend ved toldstedet i Hoofddorp opdagede det den 20. maj 1993. Van der Kooy befandt sig om bord.

- Da skibet var blevet indført som omhandlet i artikel 18 i Wet op de omzetbelasting 1968 (den nederlandske lov om omsætningsafgift), og da lovens artikel 21 ikke fastsatte nogen undtagelse til fordel for en saadan indførsel, udstedte de nederlandske afgiftsmyndigheder herefter det omtvistede paalaeg om betaling af moms paa 157 500 NLG.

- Van der Kooy anlagde dernæst sag til prøvelse af dette betalingspaalaeg ved Gerechtshof, Amsterdam, som frifandt sagsoegte med den begrundelse, at De Nederlandske Antillers omraade, hvor skibet kom fra, »ikke udgjorde en del af en medlemsstats omraade som omhandlet i sjette

direktiv«.

4 A.J. van der Kooy indgav derpaa kassationsanke til Nederlandenes Hoge Raad. Denne udsatte sagen for at stille Domstolen foelgende praejudicielle spoergsmaal:

»Skal sjette direktivs artikel 7, stk. 1, litra a), med hensyn til indfoersel af et skib, der har befundet sig i fri omsaetning i De Nederlandske Antiller, navnlig naar henses til EF-traktatens artikel 132, stk. 1 og artikel 227 fortolkes saaledes, at det forhold, at et saadant skib bringes til Nederlandene, skal betragtes som ankomst til Faellesskabet af et gode, ikke opfylder betingelserne i EF-traktatens artikel 9 og 10?«

Formaliteten

5 I de skriftlige indlaeg, som den har indgivet, har den franske regering gjort gaeldende, at de faktiske omstaendigheder, der naevnes i forelaeggelsesdommen (1), fordi de er yderst kortfattede, ikke giver mulighed for klart at afgoere, af hvad art tvisten i hovedsagen er, og at Domstolen foelig maa afvise sagen.

6 Ifoelge den franske regering giver de faktiske omstaendigheder, som naevnes i forelaeggelsesdommen, nemlig ikke mulighed for at vide, hvorfor den forelaeggende ret finder, at der er en forbindelse mellem det paagaeldende skib og et OLT, eller at blive klar over, hvad udtrykket »hidroerer fra den frie omsaetning i De Nederlandske Antiller«, som den forelaeggende ret anvender om dette skib, betyder i dette tilfaelde. Den forelaeggende ret har heller ikke praeciseret, hvilken brug A.J. van der Kooy goer af dette skib i Nederlandene: Benytter han det til private eller erhvervsmaessige formaal, eller goer han blot ophold dér?

7 Den franske regering er af den opfattelse, at disse udeladelser med hensyn til skibets oprindelse og brug forhindrer Domstolen i at give en fortolkning af faellesskabsretten, som er hensigtsmaessig for afgoerelsen af tvisten i hovedsagen. Det forhindrer endvidere medlemsstaterne og de oevrige interesserede institutioner i at indgive indlaeg i henhold til artikel 20 i EF-statutten for Domstolen. Ifoelge den franske regering boer disse omstaendigheder, set paa baggrund af sagerne Meilicke (2) og Saddik (3), foranledige Domstolen til at afvise sagen.

8 Jeg mener for mit vedkommende, at selv om det havde vaeret oenskeligt, at forelaeggelsesdommen indeholdt en mere detaljeret redegørelse for de faktiske omstaendigheder, indeholder den alligevel de vaesentlige omstaendigheder i sagen. Selv om den tvivl, som den franske regering giver udtryk for, ganske vist er begrundet, paahviler det Domstolen at laegge de faktiske omstaendigheder til grund, som den forelaeggende ret anser for fastslaaet, og den skal ikke undersøge, paa grundlag af hvilke bevismidler de er fastslaaet.

9 Jeg mener derfor ikke, at den franske regerings formalitetsindsigelse skal tages til foelge. Det maa tvaertimod antages, at de praemisser, som den forelaeggende ret har anvendt, er uforanderlige. Et af disse er skibets forudgaaende tilknytning til et OLT. Hoge Raad finder, at det er fastslaaet, at skibet var blevet bragt i fri omsaetning i De Nederlandske Antiller, og dets spoergsmaal gaar netop ud paa at faa afgjort, om et skibs ankomst til Nederlandene under disse omstaendigheder er en indfoersel i sjette direktivs forstand.

10 Det forslag til omformulering, som sagsoegeren i hovedsagen ensidigt har fremsat, forekommer mig heller ikke hensigtsmaessigt. Med dette forslag soeger sagsoegeren i virkeligheden at saette sig selv i stedet for den forelaeggende ret i dens praejudicielle henvendelse. Efter at have gjort gaeldende, at Hoge Raad har fejlvurderet skibets oprindelse (4), har sagsoegeren nemlig opfordret Domstolen til at udtale, at et skib med oprindelse i en medlemsstat bevarer denne egenskab paa ubegraenset tid, og at det foelig opfylder betingelserne i traktatens artikel 9.

11 Den forelaeggende ret har absolut ikke henvist til dette aspekt, som blot er en af de faktiske omstaendigheder i tvisten i hovedsagen og paa ingen maade er genstand for dens praedjudicielle spoergsmaal. Det er derfor ikke fornoedent at omformulere spoergsmaalet, da Domstolen gentagne gange har udtalt (og for nylig bekræftet) (5), »... at det ifølge kompetencefordelingen i henhold til traktatens artikel 177 i forbindelse med praedjudicielle sager alene tilkommer den nationale ret at fastlaegge indholdet af de spoergsmaal, den vil forelaegge Domstolen. Domstolen kan ikke paa begaering af en af parterne i hovedsagen tage stilling til spoergsmaal, der ikke er forelagt af den nationale ret. Hvis denne paa baggrund af udviklingen i sagen maatte finde det noedvendigt at indhente yderligere oplysninger om fortolkningen af faellesskabsretten, maa den igen forelaegge sagen for Domstolen (dom af 3.10.1985, sag 311/84, CBEM, Sml. s. 3261, praemis 10, af 9.1.1990, sag C-337/88, SAFA, Sml. I, s. 1, praemis 20, og af 11.10.1990, sag C-196/89, Nespoli og Crippa, Sml. I, s. 3647, praemis 23)«.

De relevante faellesskabsbestemmelser

i) Bestemmelser om moms

12 Artikel 2 i Raadets sjette direktiv 77/388/EOEF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsaetningsafgifter - Det faelles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (6) (herefter »sjette direktiv«) bestemmer, at merværdiafgift paalaegges indførsel af goder.

13 Sjette direktivs artikel 7 (7) bestemmer som led i definitionen af afgiftspligtige transaktioner, at:

»1. Ved 'indførsel af et gode' forstaas:

a) ankomst til Faellesskabet af et gode, der ikke opfylder betingelserne i artikel 9 og 10 i traktaten ...

b) et godes ankomst til Faellesskabet fra et tredjelandssomraade, bortset fra et gode nævnt under litra a).«

14 Sjette direktivs artikel 3 (8), som definerer sjette direktivs geografiske anvendelsesomraade, bestemmer:

»1. I dette direktiv forstaas ved

- 'en medlemsstats omraade': et lands indland som defineret for hver enkelt medlemsstat i stk. 2 og 3

- 'Faellesskabet' og 'Faellesskabets omraade': medlemsstaternes indland som defineret for hver enkelt medlemsstat i stk. 2 og 3

- 'tredjelandssomraade' og 'tredjeland': ethvert omraade, der ikke indgaar i de omraader, der i stk. 2 og 3 er defineret som en medlemsstats indland.

2. Ved anvendelsen af dette direktiv forstaas ved 'indland': anvendelsesomraade for traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Faellesskab, saaledes som dette for hver medlemsstats vedkommende er fastlagt i artikel 227.

...«

ii) Bestemmelser om OLT

15 EOEF-traktatens artikel 227 fastlaegger traktatens geografiske anvendelsesomraade. Ved stk. 3 udvides dette til de OLT, der er opregnet paa listen i bilag IV, idet det anfoeres, at »denne

saerlige associeringsordning, som er naermere fastlagt i denne traktats fjerde del« anvendes paa disse lande og territorier. De Nederlandske Antiller har siden 1964 hoert til OLT.

16 EF-traktatens artikel 3, litra r) (9), bestemmer, at Faellesskabets virke under de betingelser og i det tempo, som er foreskrevet i denne traktat, skal indebaere »associering af de oversoeiske lande og territorier med henblik paa at foroege samhandelen og paa at fremme den oekonomiske og sociale udvikling i faellesskab«.

17 Traktatens fjerde del (som omfatter artikel 131-136) har overskriften »De oversoeiske landes og territoriers associering«. Ifoelge artikel 131 er formaalet med associeringen at fremme den oekonomiske og sociale udvikling i disse lande og territorier og at oprette naere oekonomiske forbindelser mellem disse og Faellesskabet som helhed.

18 Traktatens artikel 132 bestemmer:

»Associeringen tilstraeber nedennaevnte maal:

1. Medlemsstaterne anvender i deres samhandel med disse lande og territorier samme regler, som de i henhold til denne traktat anvender indbyrdes.

...«

19 Traktatens artikel 133 bestemmer:

»1. Varer med oprindelse i disse lande og territorier nyder ved indfoersel til medlemsstaterne godt af den fuldstaendige afskaffelse af tolden mellem medlemsstaterne, som gradvis finder sted i overensstemmelse med denne traktats bestemmelser.

2. Ved indfoersel i hvert af disse lande eller territorier ophaeves den told, der paalaegges varer fra medlemsstaterne og de oevrige lande og territorier, gradvis i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 12, 13, 14, 15 og 17.

...«

20 Endelig bestemmer traktatens artikel 136:

»For en foerste periode paa fem aar efter denne traktats ikrafttraeden fastlaegges de naermere retningslinjer for og fremgangsmaaden ved disse landes og territoriers associering med Faellesskabet i en til denne traktat knyttet gennemfoerelseskonvention.

Inden udloebet af den i foregaaende stykke naevnte gennemfoerelseskonvention vedtager Raadet, med udgangspunkt i de opnaaede resultater og paa grundlag af de principper, der er nedfaeldet i denne traktat, enstemmigt de bestemmelser, der skal gælde for en ny periode.«

21 Den afgoerelse, der tidsmaessigt fandt anvendelse paa den dato, hvor den paagaeldende indfoersel fandt sted, var Raadets afgoerelse 91/482/EOEF af 25. juli 1991 om de oversoeiske lande og territoriers associering med Det Europaeiske OEkonomiske Faellesskab (10) (herefter »afgoerelse 91/482« eller den »sjette afgoerelse«), som ifoelge artikel 241 traadte i kraft den 20. december 1991; denne afgoerelse bestemte imidlertid i artikel 240, stk. 1, at den anvendes for en periode paa ti aar »fra den 1. marts 1990« (11).

22 Denne afgoerelses artikel 101 bestemmer i denne forbindelse:

»1. Varer med oprindelse i OLT fritages for told og afgifter med tilsvarende virkning ved indførsel i Fællesskabet.

2. Varer, som ikke har oprindelse i OLT, og som frit kan omsættes i et OLT, og som genudføres i uændret stand til Fællesskabet, fritages fra told og afgifter med tilsvarende virkning ved indførsel i Fællesskabet, saafremt:

- der for varerne i det paagaeldende OLT er betalt told eller afgifter med tilsvarende virkning paa et niveau, som mindst svarer til den told, som i Fællesskabet opkræves ved indførsel af disse varer med oprindelse i tredjelande, som er omfattet af en mestbegunstigelsesklausul

- varerne ikke har været omfattet af hel eller delvis fritagelse for eller godtgørelse af told eller afgifter med tilsvarende virkning

- varerne ledsages af et eksportcertifikat.

...«

Svaret paa det praejudicielle spoergsmaal

23 Jeg vil gaa frem efter foelgende plan i en argumentation:

a) Jeg vil foerst gennemgaa retsreglerne om samhandelen mellem Fællesskabet og OLT (her De Nederlandske Antiller), som er blevet indfoert ved traktaten og fortolket i Domstolens nyere praksis.

b) Jeg vil dernaest analysere begreberne indførsel og »ankomst til Fællesskabet af et gode« inden for sjette direktivs anvendelsesomraade.

c) Endelig vil jeg konkludere, at naar et gode er indfoert paa Fællesskabets omraade fra OLT, hvor det befandt sig i fri omsaetning, og naar alle andre betingelser er opfyldt, er der tale om »ankomst [af et gode] til Fællesskabet« og foelgelig i henhold til sjette direktivs artikel 7 om indførsel af dette gode med henblik paa moms.

i) Samhandelen med OLT og Fællesskabet

24 I det forslag til afgørelse, som jeg fremsatte i Road Air-sagen, fremhaevde jeg, at det afgørende for definitionen af retsforholdet mellem OLT og Fællesskabet var spoergsmaalet, »... i hvilken udstraekning hver enkelt bestemmelse i EOEf-traktaten finder anvendelse paa OLT i betragtning af indholdet af traktatens artikel 131-136«.

25 Domstolen har besvaret dette spoergsmaal generelt i sin dom af 12. februar 1992 i Leplat-sagen: »Associeringen [mellem OLT og Fællesskabet] omhandles af ordningen i traktatens fjerde del (artikel 131-136), og traktatens almindelige bestemmelser finder derfor kun anvendelse paa OLT, naar der udtrykkelig henvises hertil« (12).

26 Associeringen mellem OLT og Fællesskabet indebaerer saaledes, at hverken den originale eller den afledte faellesskabsret i det hele finder direkte og automatisk anvendelse paa OLT (13). Det maa tvaertimod i hvert enkelt tilfaelde paa baggrund af EF-traktatens artikel 131-136 undersøges, hvilke faellesskabsbestemmelser der finder anvendelse paa dem og i hvilket omfang.

27 I Road Air-sagen drejede det sig om at fastslaa, om bestemmelserne i EOEf-traktatens fjerde del paa datoen for de faktiske omstaendigheder, som hovedsagen drejede sig om (nemlig juni 1991) var til hinder for opkraevning af en told ved indførsel i Fællesskabet af varer med

oprindelse i et tredjeland, som befandt sig i fri omsætning i De Nederlandske Antiller.

28 Domstolen svarede, at disse bestemmelser ikke var til hinder for opkrævning af told, og den præciserede, at denne skulle ske i overensstemmelse med bestemmelserne i afgørelse 91/482, som jeg allerede har citeret ovenfor, og som var et instrument, som gyldigt var vedtaget af Raadet under udøvelsen af de beføjelser, som traktatens artikel 136 giver det.

29 For at naa til dette svar har Domstolen, kort sammenfattet, lagt følgende retlige betragtninger til grund:

a) OLT hoerer ikke til Fællesskabets toldomraade, og deres samhandel med dette er ikke omfattet af samme ordning som samhandelen mellem medlemsstaterne. I modsætning til sidstnævnte, som er samhandel inden for Fællesskabet, er samhandelen mellem OLT og Fællesskabet egentlige indførsler.

b) Traktatens artikel 133, stk. 1, omfatter ikke varer, som efter at have været indført til OLT dernæst genudføres derfra til en af medlemsstaterne.

c) Enhver anden fortolkning, som f.eks. en fortolkning, hvorefter OLT med hensyn til denne type vare maatte anses for omfattet af en ordning svarende til den, som medlemsstaterne anvender indbyrdes, ville indebære, at »... OLT [dermed] ville ... høre til det fælles toldomraade, hvilket klart ligger ud over, hvad der er forudsat ved traktaten« (14).

d) Man maa i hvert enkelt tilfælde henholde sig til de bestemmelser, som findes i de afgørelser, Raadet har truffet for den paagældende periode i henhold til traktatens artikel 136.

30 Hverken traktatens fjerde del eller de afgørelser, som Raadet har truffet i henhold til denne artikel 136, indeholder bestemmelser, hvorefter der skal lægges moms paa indførsler fra OLT. Den særlige associeringsordning for OLT indebærer altsaa ingen særegenheder med hensyn til moms.

31 I henhold til artikel 101, stk. 1, i afgørelse 91/482 fritages varer med oprindelse i OLT for told og afgifter med tilsvarende virkning ved indførsel i Fællesskabet. Denne fritagelse gælder ogsaa for varer, som ikke har oprindelse i OLT, men som er i fri omsætning i et af disse, og som genudføres i uændret stand til Fællesskabet, saafremt der for varerne i det paagældende OLT er betalt told eller afgifter med tilsvarende virkning paa et niveau, som mindst svarer til den told, der opkræves i Fællesskabet.

32 Ingen af disse to fritagelser kan imidlertid gælde for moms, da dette fiskale instrument hverken er en told eller en afgift med tilsvarende virkning. Domstolen har allerede udtalt sig om dette emne i den dom, den afsagde den 5. maj 1982 i Schul-sagen (15). Bestemmelser, som alene gælder for told eller afgifter med tilsvarende virkning, kan foelgelig ikke udvides til at omfatte en indirekte afgift som moms under henvisning til analogi.

ii) Den afgiftspligtige transaktion »indførsel af et gode« i henhold til sjette direktiv og dettes anvendelsesomraade

33 Det fremgaar af sjette direktivs artikel 3, sammenholdt med artikel 7, og af traktatens artikel 227, at naar et gode indføres til Fællesskabet fra OLT, sker der i princippet med hensyn til moms en indførsel af et gode (dvs. »[dette godes] ankomst til Fællesskabet«). Der er to grunde hertil.

34 For det foerste er OLT ikke en del af »en medlemsstats indland« eller »et lands indland« i den betydning, som sjette direktivs artikel 3 tillægger disse udtryk. Henvisningen i denne artikels stk. 1 til samme artikels stk. 2 og 3 viser, at begrebet »et lands indland« er det, som defineres for hver medlemsstat ved traktatens artikel 227, som ikke bestemmer, at traktaten ogsaa kan anvendes paa OLT, men tvaertimod bestemmer, at de er genstand for den særlige associeringsordning,

som jeg allerede har henvist til.

35 For det andet falder direktivets territoriale anvendelsesomraade end ikke sammen med hele »indlandet« i hvert land eller hver medlemsstat. Nogle nationale omraader (16) i medlemsstaterne - i hvilke traktaten, i modsætning til hvad der gælder for OLT, faktisk finder fuld eller delvis anvendelse, alt efter tilfældet, har foelgelig heller ikke egenskab af »et lands indland« i sjette direktivs forstand (17).

36 Sammenfattende kan det siges, at sjette direktiv ikke giver mulighed for at betegne goders ankomst fra OLT som transaktioner inden for Faellesskabet, men tvaertimod betegner dem som egentlige indfoersler. Da OLT hverken hoerer til Faellesskabets toldomraade eller til traktatens geografiske anvendelsesomraade - med undtagelse af bestemmelser i denne, som finder anvendelse paa dem i henhold til den saerlige associeringsordning, der naevnes i dens artikel 226, stk. 3 - er OLT ikke »en medlemsstats indland« med henblik paa opkraevning af moms.

37 Dette resultat er i oevrigt i overensstemmelse med sjette direktivs formaal. Hvis nogle nationale omraader, som traktaten i princippet finder anvendelse paa, selv anses for »tredjelandsomraader« med henblik paa moms, maa dette saa meget desto mere gælde for OLT, som har en mindre grad af tilknytning til traktaten end de naevnte nationale omraader.

38 Dette synspunkt deles saavel af Kommissionen og den franske og nederlandske regering som af den forelaeggende ret (18). Sagsoegeren i hovedsagen har ogsaa maattet erkende, at sjette direktivs artikel 7 i princippet berettiger, at der paalaegges moms ved den indfoersel, som har fundet sted i det foreliggende tilfaelde. Skoent sagsoegeren i sit indlaeg for Domstolen har modsat sig paalaegget om betaling af moms, er det ikke, fordi sagsoegeren bestrider, at ankomst til Nederlandene af et skib med oprindelse i et OLT, hvor det var i fri omsaetning, har karakter af en indfoersel, men af en anden grund: Ifoelge sagsoegeren var skibet i dette tilfaelde ikke en vare, der opfyldte betingelserne i traktatens artikel 9 og 10.

39 Dette problem, som jeg allerede tidligere har naevnt (19), er ikke blevet rejst af den forelaeggende ret, og efter min opfattelse kan Domstolen ikke gaa ind paa det som saadant. Dels har den forelaeggende ret nemlig fremlagt det som en fastslaaet kendsgerning, at skibet ikke hidroerer fra Faellesskabet, og den har udtrykkeligt forkastet sagsoegerens argumentation paa dette punkt (20). Dels ville den omstaendighed, at den forelaeggende ret har fremlagt utilstraekkelige faktiske oplysninger om omskiftelserne i skibets retsstilling i aarenes loeb, forhindre Domstolen i at udtale sig med fuld sikkerhed.

40 Den opfattelse, som sagsoegeren i foerste række har fremfoert i sit skriftlige indlaeg, er nemlig, at da skibet er blevet bygget i Nederlandene, har det oprindelse i en af medlemsstaterne og har aldrig mistet denne egenskab, hvilket er til hinder for at antage, at det er blevet indfoert. Forelaeggelsesdommen er netop baseret paa den modsatte opfattelse. Der er her tale om en række kendte faktorer (nemlig at skibet har forladt EF's toldomraade, at det er blevet solgt til et selskab paa Bahamas osv.), og man stoeder samtidig paa en lang række ukendte omstaendigheder, som er knyttet til andre faktorer, der ikke fremgaar af sagen. Det tilkommer derfor den forelaeggende ret at vurdere begge og at subsumere dem paa baggrund af gaeldende bestemmelser (21) og ikke Domstolen under en praedjudiciel sag.

41 Det samme gælder de to synspunkter, som sagsoegeren har fremfoert subsidiaert, hvorefter det foerste gaar ud paa, at skibet allerede opfyldte betingelserne i traktatens artikel 10, og det andet, at artikel 101, stk. 2, i afgørelse 91/482 maa anvendes analogt.

42 Hvad angaar det foerste af disse subsidiaere synspunkter vil jeg blot bemaerke, at der ikke er nogen oplysning, der giver grundlag for at antage, at skibet allerede var i fri omsaetning i en medlemsstat, foer det blev indfoert til Nederlandene.

43 Med hensyn til spoergsmaalet om anvendelse ved analogi af artikel 101, stk. 2, i afgoerelse 91/482 (som giver mulighed for at fradrage told ved indfoersel af et gode til Faelllesskabet det toldbeloeb, som tidligere er betalt i samme anledning i et OLT foer genudfoersel af godet til Faelllesskabet) har jeg allerede henvist til, at betingelserne for at paalaege told - eller afgifter med tilsvarende virkning - ikke har nogen lighed med betingelserne for at paalaege moms, hvilket er til hinder for enhver analog anvendelse (22).

44 Jeg vil endnu en gang henvise til, at den forelaeggende ret under alle omstaendigheder ikke har rejst nogle af disse spoergsmaal med hensyn til det indfoerte godes oprindelse eller med hensyn til et eventuelt fradrag af en hypotetisk afgift, som er sammenlignelig med moms, og som eventuelt skal betales i henhold til De Nederlandske Antillers afgiftsbestemmelser, og som maatte vaere paalagt dette gode. Jeg mener derfor, at Domstolen blot skal besvare det praejudicielle spoergsmaal med det ordvalg, det er formuleret i.

Forslag til afgoerelse

45 Jeg foreslaar derfor Domstolen at besvare det praejudicielle spoergsmaal, som Nederlandenes Hoge Raad har stillet, saaledes:

»Indfoersel til Nederlandene af et skib fra De Nederlandske Antiller, hvor det har befundet sig i fri omsaetning, og som ikke opfyldte betingelserne i EF-traktatens artikel 9 og 10, skal betragtes som ankomst til Faelllesskabet og dermed som indfoersel af et gode i henhold til artikel 7 i Raadets sjette direktiv 77/388/EOEF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsaetningsafgifter - Det faelles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag.«

(1) - I sit skriftlige indlaeg har den nederlandske regering ogsaa anfoert, at den nationale ret i forelaeggelsesdommen kun har givet en meget summarisk beskrivelse af tvistens naermere omstaendigheder.

(2) - Dom af 16.7.1992, sag C-83/91, Sml. I, s. 4871.

(3) - Kendelse af 23.3.1995, sag C-485/93, Sml. I, s. 511.

(4) - Sagsoegerens opfattelse gaar ud paa, at da skibet er bygget i Nederlandene, har det oprindelse i en medlemsstat og mister ikke denne egenskab i noget tilfaelde. Sagsoegeren har konkluderet, at det dermed paa ethvert tidspunkt opfylder betingelserne i traktatens artikel 9, selv hvis det har forladt Faelllesskabets omraade.

(5) - Dom af 23.10.1997, sag C-189/95, Franzén, Sml. I, s. 5909, praemis 79.

(6) - EFT L 145, s. 1.

(7) - Som affattet ved Raadets direktiv 92/111/EOEF af 14.12.1992 om aendring af direktiv 77/388/EOEF og om forenklingsforanstaltninger med hensyn til merværdiafgift (EFT L 384, s. 47).

(8) - Som aendret ved Raadets direktiv 91/680/EOEF af 16.12.1991 om tilfoejelse til det faelles merværdiafgiftssystem og om aendring, med henblik paa afskaffelse af de fiskale graenser, af direktiv 77/388 (EFT L 376, s. 1).

(9) - Som ændret ved artikel G, nr. 3), i traktaten om Den Europæiske Union.

(10) - EFT L 263, s. 1; berigtigelse i EFT 1991 L 331, s. 23.

(11) - Vedrørende problemerne i forbindelse med denne bestemmelses tilbagevirkende gyldighed, se afsnit 24-43 i det forslag til afgørelse, som jeg fremsatte i Road Air-sagen, og som der henvises til i præmis 47 i den dom, som Domstolen afsagde den 22.4.1997 i denne sag (sag C-310/95, Sml. I, s. 2229).

(12) - Sag C-260/90, Sml. I, s. 643, præmis 10.

(13) - I præmis 62 i udtalelse 1/78 af 4.10.1979 (Sml. s. 2871) og i præmis 17 i udtalelse 1/94 af 15.11.1994 (Sml. I, s. 5267) har Domstolen om OLT fastslået, at der er tale om lande og territorier, der er afhængige af medlemsstaterne, men som ikke er omfattet af fællesskabsrettens anvendelsesområde.

(14) - Road Air-dommens præmis 34, nævnt i fodnote 11.

(15) - Sag 15/81, Sml. s. 1409, præmis 21.

(16) - Dette gælder øen Helgoland og området Buesingen for Forbundsrepublikken Tysklands vedkommende; Ceute, Melilla og De Kanariske OEer for Kongeriget Spaniens vedkommende, Ligigno, Campione d'Italia og Lugano søens nationale farvand for Den Italienske Republiks vedkommende, de oversøiske departementer for Den Franske Republiks vedkommende og Athos-bjerget for Den Helleniske Republiks vedkommende.

(17) - Grunden til denne udelukkelse er nævnt i betragtningerne til direktiv 92/111, som allerede er citeret i fodnote 7: »... for at garantere neutraliteten af den fælles ordning for omsætningsafgifter med hensyn til goders oprindelse bør begrebet tredjelandsområder og definitionen af indførsel af et gode suppleres; ... visse områder, der er en del af Fællesskabets toldområde, betragtes som tredjelandsområder i forbindelse med anvendelsen af den fælles momsordning; ... samhandelen mellem medlemsstaterne og disse områder er derfor underlagt de samme momsprincipper som transaktioner mellem Fællesskabet og tredjelande ...«.

(18) - »Høge Raad er lige som Gerechtshof af den opfattelse, at De Nederlandske Antillers område ikke kan anses for 'en medlemsstats område' som omhandlet i sjette direktivs artikel 1 og 2, sammenholdt med EF-traktatens artikel 227, og i mangel af gennemførelsesbestemmelser herom heller ikke kan sidestilles hermed ifølge EF-traktatens artikel 132, stk. 1, med henblik på opkrævning af omsætningsafgift.«

(19) - Jf. punkt 10 og 11 ovenfor.

(20) - Jf. forelæggelsesdommens punkt 3.3, som vedrører »stillingtagen til kassationsankegrundene«.

(21) - Navnlig artikel 4, nr. 8, i Raadets forordning (EOEF) nr. 2913/92 af 12.10.1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1): »... naar fællesskabsvarer forlader Fællesskabets toldområde, mister de deres toldmaessige status som saadanne, jf. dog artikel 163 og 164«.

(22) - Til støtte for sin opfattelse har sagsoegeren henvist til Domstolens dom af 21.5.1981 i Schul-sagen (sag 47/84, Sml. s. 1491). En saadan henvisning har ingen mening, da denne dom vedrører et andet problem, som desuden vedrører en periode forud for ændringen af moms for transaktioner inden for Fællesskabet: Domstolen var blevet opfordret til at tage stilling til, om den moms, som allerede var blevet betalt i udførselslandet, naar en privatperson indførte et

gode til en medlemsstat fra en anden medlemsstat, skulle indgaa i beregningsgrundlaget for momsen, eller om den ikke var en del heraf.